

БСП организира прощална атака срещу медиите

В последния момент и при неработещ парламент левицата предлага промени в Изборния кодекс, с които прави ЦИК цензор на вестници, сайтове, радиа и телевизии

ЛЮДМИЛ ИЛИЕВ

Дни преди края на 42-рия парламент БСП изненадващо предложи да се въведе още по-строг контрол върху медиите по време на предизборната кампания. Медиите ще бъдат длъжни да пазят доброто име на кандидат-депутатите, а специален орган ще следи за тяхното съдържание. На Централната изборителна комисия е отредена ролята на цензор, като за нарушенията са предвидени сурови глоби. Това се разбира от промени в Изборния кодекс, внесени от Мая Манолова, Стефан Данаилов и Мартин Захариев.

Проектозаконът въвежда понятието "редакционна отговорност", която ще се носи за нередности в съдържанието на медийните материали. Вменява се задължението медиите да "не допускат накърняване на правата и доброто име на друго, призоваване към насилствена промяна на конституционно установения ред, към извършване на престъпления, към разпалване на вражда или към насилие над личността". Изрично се подчертава, че отговорност не се носи, ако се цитира дословно документ или каквато и да е информация, получена "по официален ред". Не е ясно какво се има предвид под "официален ред", нито под "накърняване на правата на друго".

За да се осъществи по-обхватен контрол върху пресата, се предлага ЦИК да сключи договор с един от наблюдателите на изборите, който да извършва и мониторинг върху съдържанието на вестниците, списанията и онлайн медиите. СЕМ е задължен да прави мониторинг и да докладва за нередностите при електронните медии. Самата ЦИК също получава правомощия по тази линия - комисията ще може да изисква "своевременна информация за дейността на печатните медии и онлайн новинарски услуги в предизборната кампания".

Ще бъдат наблюдавани не само националните медии, а и регионалните. Под ударите на закона попадат всички - "обществени и търговски електронни медии, печатните медии и онлайн новинарски услуги". Проектът не уточнява дали блоговете и социалните мрежи трябва да се броят за "онлайн новинарски услуги".

Още по-шокиращо звучи промяната, която отваря широко вратите за политически произвол, като се дава възможност за медийни нарушения да докладват партии, коалиции, инициативни комитети, наблюдатели, че дори и обикновени граждани. Сигналите и жалбите ще се отправят в ЦИК, когато става дума за национални медии или нарушението обхваща повече от един изборен район, и в районните или общинските изборителни комисии за регионални медии. Развързват се ръцете и на самите комисии да предприемат "действия срещу нарушителите и по своя инициатива", ако установят нарушения. Така на практика ЦИК и РИК-овете трябва да влязат в ролята на цензори, като преценяват дали съдържанието на една статия е правилно или не, да отсъждат кое е новина и кое е коментар, дали е накърнено доброто име на някой кандидат-депутат и дали изказването му е правилно предадено. Изобщо не е предвидено медията да може да изложи и своята позиция, преди да бъде взето решението за наказание.

Напълно резонно от печатните и онлайн медиите се изисква да предоставят едни и същи условия, ред и цени на всички регистрирани се за вота, да ги публикуват 40 дни преди изборния ден на интернет страниците си и да ги изпращат на ЦИК и на Сметната палата. Медията трябва да изработи в този срок и свой печатен знак за платената реклама. Ако не изпълни тези две условия, тя ще загуби правото си въобще да сключва договори за политическа реклама. Ако все пак сключи контракти в нарушение на закона, я заплашва глоба от 20 000 до 50 000 лв. Досега за необявяване на тарифите в срок бе между 2000 и 5000 лв. Със специален текст се забранява използването на търговската реклама, за да се отправят политически внушения.

Не е ясно защо се внасят поправките, след като парламентът вероятно ще заработи само за да гласува оставката на правителството. А и по време на изборите се видяха много по-сериозни слабости на Изборния кодекс, които вносителите не се опитват да коригират. Снощи Мая Манолова призна пред Би Ти Ви, че проектът няма шанс да мине в този парламент. Измененията били внесени заради искане на наблюдатели на изборния процес. В следващото НС текстовете щели да се прецизират и едва тогава да се вкарат за разглеждане. Проектът почти дословно повтаря предложенията на Гражданската инициатива за свободни и демократични избори (ГИСДИ) за регулация на медийните услуги в изборния процес, депозиран в парламента на 2 юли.